

Türk Kütüphaneciliği Dergisinin Yayın Yaşamındaki Yeri = Place of the Journal of Turkish Librarianship in Publishing world

Doç. Dr. Doğan Atılğan

Turkish Abstract Mesleki sivil toplum örgütlerinin görevlerinden biri de üyelerinin yaşam boyu eğitimlerini sürdürmeleri için yayınlar yapmaktır. Türk Kütüphaneciler Derneği bu işlevini kuruluşundan üç yıl sonra gerçekleştirmiştir. Başlangıcından günümüze elli yıllık süre içinde kendini sürekli yenileyen ve geliştiren Türk Kütüphaneciliği bilimsel ve akademik yapısı ile meslektaşlarının en önemli bilgi kaynağı olmuştur. Dergi başlangıcında belirlediği periyod da yayımını sürdürürken uluslararası bilimsel dergiler arasında yer almış ve hakemli duruma getirilmiştir. İçerdiği konular açısından da ülkemiz kütüphaneciliğindeki gelişmelerin bir yansıması gözlenmiştir. Bu yazıda Türk Kütüphaneciliği dergisinin başlangıcından günümüze geçirdiği aşama ve gelişmeler ile ağırlıklı olarak yer alan konular ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türk Kütüphaneciliği Dergisi, Dergi yayıncılığı

Abstract. One of the most important activities of professional associations is to contribute in life long learning facilities of their members through publications. Turkish Librarians' Association has started such contribution since three years after its foundation. Journal of Turkish Librarianship (JTL) with its professional and scholarly contents has been the most significant information source for the Turkish librarians during the last 50 years. JTL became an international and a peer-reviewed journal without changing its publication frequency which was determined at the beginning. This particular study showed that there is a correlation between the covered subjects and development stages of Turkish librarianship. This paper examines JTL's evolving phases and its development, and the subject titles covered by JTL from the beginning to present.

Keywords: Journal of Turkish Librarianship, Journal Publishing

Giriş

Türk Kütüphaneciler Derneği(TKD) 1949 yılının 19 kasımında bir avuç gönüllü tarafından kurulduğunda kütüphanecilik eğitimi ve mesleki yayınlar konusundaki ülkemizin genel görünüşü şöyle idi; Milli kütüphane okuyucuya hizmet vermeye başlayalı henüz bir yıl olmuş, kütüphanecilik eğitimi kurslarla sürdürülmekte ve meslekî yayınlar ise ancak bir elin parmakları kadardı. En önemlisi de henüz kütüphanecilik bir meslek olarak algılanamıyordu. Bir işin meslek olarak algılanması için değişik kıstasları yerine getirmesi gerekmektedir. Bunların başında da bir meslek örgütünün bulunması gelmektedir. TKD'nin kurulması ile kütüphaneciliğin meslek olarak algılanması yolunda en önemli adımlardan bir atılmış oldu.

Türk Kütüphaneciler Derneği kurulduğunda amacı; “kütüphane ve kütüphanecilik hizmetlerinin geliştirilmesini sağlamaktır”(Anatüzük madde 2). Bu amacı gerçekleştirmek için de ilk koşul “kütüphanecilik, bilgilendirme ve arşivcilik alanlarında ilmî ve meslekî yayınlar yapar”(Anatüzük 2/a) şeklinde belirlenmiştir.

Kuruluşunda belirlenen bu amaca üç yıl içinde ulaşan TKD 1952 yılında Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni (TKDB) adıyla bir yayın yapmaya başlamıştır. İlk sayısında

Derginin misyonu “Türk Kütüphanecilerinin hizmetlerini, Türk bilim alemine, aydınlarımıza ve yabancı meslektaşlara olduğu gibi aktarmak”(Başlarken, 1952. 1) olarak belirlenmiştir. Böylelikle bir işin meslek olması için gerekli koşullardan ikincisi olan mesleki yayın yapma koşulu da yerine getirilmiş ve bugüne kadar yapılan çalışmaların temeli oluşturulmuştur.

Kütüphanecilik adına birçok önemli görevi üstlenmiş olan Adnan Ötügen Derneğin kuruluşunda da önemli rol oynamış ve Dergisinde ilk Editörü olmuştur. Ötügen ile birlikte Selahattin Çetintürk ve Abdülkadir Salgır da yazı kurulunu oluşturmuştur. Yılda dört sayı olarak planlanan derginin ilk iki sayısı birlikte 11 Temmuz 1952 yılında yayınlanmıştır. Başlangıcında planlandığı gibi yılda dört sayı olarak elli yıllık bir yayın hayatını sürdüren bir başka örneğe rastlamak mümkün değildir.

TKDB'nin yayın hayatına başladığı yıllarda kütüphanecilik eğitimi konusunda da bir gelişme göze çarpmaktadır. Kurslarla devam eden kütüphanecilik eğitimi 1952 yılı akademik takvimi başında DTCF Yönetim Kurulunun onayı ile Türk Dili bölümünde seçmeli ders olarak okutulmaya başlanmıştır. Böylelikle meslek olma koşullarından üçüncüsü olan üniversite düzeyindeki eğitim başlamış ve Kütüphanecilik Kürsününün kurulması için önemli bir adım atılmıştır. Üniversite düzeyinde başlatılan kütüphanecilik eğitimi önemli bir mesleki yayın organı ile de desteklenmeye başlanmıştır.

TKDB yayın hayatına başlamasıyla birlikte tüm meslektaş kütüphane çalışanı ve kitap dostlarının gözü kulağı olmuş ve onların seslerini duyurdukları, görüş ve dileklerini yansıttıkları bir araç olmuştur.(Başlarken, 1952 :1) Ayrıca Derneğin bir yayın organı olarak Dernek etkinliklerinin meslektaşlara duyurulduğu, meslektaşları gelişmeler hakkında bilgilendirerek onların gelişimlerine katkı sağlayan önemli bir araç olarak meslek literatürü içinde yerini almıştır. Dergimiz ileriki yıllarda mesleki gelişmeye, bilimsel araştırmalar yanında eğitim amacıyla yazılmış yalın ve öğretici yazıların yer aldığı bölümler açarak destek sağlamıştır..

TKDB'nin yayın politikası her zaman için TKD'nin hizmet ve görevleri ile örtüşmektedir. 1952 yılından bu yana ilkeli yayın politikasından ödün vermemeye çalışan dergimizde zamanla kimi yapısal değişiklikler olmuştur. Yayın hayatına başladıktan sonra sürekli gelişmiş, yeniliklere açık ve teknolojiye uygun bir yayın tarzı sürdürmüştür. İçerik ve baskı teknikleri olarak kendini geliştiren derginin 50 yıllık yaşam sürecindeki içeriğine geçmeden önce yayıncılık konularındaki gelişmelerini sizlerle paylaşmak istiyorum.

Türk Kütüphaneciliği Dergisinin Üretimi ve Yenilikler

Ülkemizde yayıncılık hem ekonomik hem de devamlılık açısından güç bir iştir. Bu güçlük belirli bir zaman aralığında yayınlanma zorunluluğu ile de sınırlandırıldığında daha da artar. Kütüphanecileri mesleki gelişim ve yeniliklerden haberdar etmeyi amaç edinmiş bir derginin zamanında yayınlanıp okuyucularına ulaştırılmasının önemi de çok büyüktür. Bir derginin bu koşulları yerine getirebilmesi için de belirli bir altyapıya sahip olması gerekir.

1952 yılında yılda dört sayı olarak planlanan ancak ilk cildinde yayın hayatına yılın ikinci yarısında başlaması nedeniyle 1. Cilt iki sayıdan oluşmuştur notu olmasına karşın o günkü koşullarda ilk dört cilt iki sayı olarak yayımlanmıştır. 1966 yılı sonuna kadar içindekiler sayfası ve derginin adı Türkçe ve Fransızca oluşturulmuştur. İlk 9 ciltte herhangi başyazı ya da editör yazısına rastlanmazken ilk kez 10. Ciltte TKD Genel Merkezi imzası ile 1961 Genel kurulunda alınan kararla gerçekleştirilen ve Derneğin ülke genelinde şube açmasına olanak sağlanan yapısal değişiklik okuyuculara duyurulmaktadır. 1962 yılı ilk sayısında ise Yayın Kurulu imzası ile derginin devamlılığındaki başarı ve “10 Yıllık Tahlili İndeks”in

yayımlandığını ve bunun her 10 yılda tekrarlanacağı duyurulmaktadır. Ancak bu dilek ne yazık ki 1993 yılına kadar gerçekleşmemiştir. 1963-1966 yılı sayılarında Derginin içindekiler sayfasının tekrar Fransızca olarak verildiği görülmüştür. Ancak 1967 yılı birinci sayısında kütüphanecilerin ve öğrencilerin dergiye gösterdiği ilginin artması ile baskı sayısının artırıldığına ilişkin bir yazı yer almakta ve aynı yazıda derginin daha olgun, güzel ve düzenli yayınlanması amacıyla okuyucu ve meslektaşlardan katkı beklenmektedir. Aynı yılın ikinci sayısından itibaren dergide yer alan yazılar bir sayfada iki sütun olarak yayınlanmaya başlamıştır. 1969 yılı dördüncü sayısında ise Ülkemizde yayımlanan tek mesleki dergi olduğu tekrarlanmakta ve yurt dışında tanındığı belirtilmektedir. Bu da üyesi olduğu IFLA ve ilişkili bulunduğu Unesco'ya derginin ulaştırılması ile mümkün olmaktadır. Yine bu yıl içindekiler sayfasından ayrı olarak derginin yazar adları dizini yıllık olarak hazırlanmaya başlanmıştır.

1971 yılı birinci sayısından başlayarak TKD Genel Başkanının imzası ile güncel olaylar ve mesleki gelişmelerin verildiği baş yazının yayınlanmasına başlanmıştır. 1972 yılında da iki sütun olarak yayımlanmaya son verilmiştir. Ve ilk kez 1972/2 Adnan Ötügen'in vefatı üzerine Adnan Ötügen Sayısı olarak yayımlanmıştır.

1973 yılından itibaren içindekiler sayfası derginin kapağına basılarak ciltlendiğinde her yılın bir bütün olarak görülmesine olanak sağlamıştır. Bu yıldan 1978/3-4 sayısına kadar baş yazı yazılmayan dergi TKD'nin yönetim değişikliği ile birlikte 3. ve 4. sayı birlikte yayımlanmış ve tekrar baş yazı konulmuştur.

1985 yılında Derginin kapak kompozisyonu değiştirilerek kapak kağıt kalitesi artırılmış ve kapakta resim yayınlanmaya başlanmıştır. Yine bu yıl dergide yayınlanacak yazılar için uyulacak kurallar belirlenerek dergide duyurulmuş ve kurallar belirlenmiş ve kimi yazılara abstract ve öz konulmuştur.

TKD'nin 1986 yılı Eylül'ünde yapılan Genel Kurulda TKD'nin adının 'Türk Kütüphanecilik Kurumu' olması yönünde karar verilmiştir. Dernek yönetimi tarafından ad değişikliği ile ilgili yasal işlemler sürdürülürken TKDB adının da değiştirilmesi gündeme gelmiştir. Derneğin adının değişeceği düşüncesinden hareketle derginin adındaki dernek ibaresinin de çıkartılması söz konusu olmuştur. Böylelikle TKDB adı 1987 yılı birinci sayısından itibaren *Türk Kütüphaneciliği* olmuştur. 1987 yılında dergideki ad değişikliği ile birlikte bir başka yenilik te derginin sayı belirtecindeki değişikliklerdir. Yıl belirteci TKDB nin devamı olarak sürdürülürken cilt belirteci yeniden 1'den başlatılmıştır. "Yazarlar için kurallar" değişik ulusal ve uluslararası bilimsel dergilerden yararlanılarak geliştirilmiştir. Yazarlardan hazırlayacakları araştırma makalelerinde bu kurallara uymaları istenerek dergide yer alan yazılarının bilimsellik düzeyinin artırılması sağlanmıştır.

1988 yılında kapak düzeni yeniden değişmiş ve bu güne kadar tümüyle dernek dışında hazırlanan ve yayınlanan dergi maliyeti düşürmek ve yayımını hızlandırmak amacı ile Dernek Genel Merkezinde masa üstü yayıncılık ünitesi kurulmuş, dizgi ve düzenleme işlemleri TKD bünyesinde yapılmaya başlanmıştır. Dernek merkezinde yayına hazır hale getirilen dergi 1988-1995 yılları arasında Milli Kütüphane matbaasında basılmıştır. Bu gelişme derginin maliyetini oldukça düşürerek meslektaşlarımıza daha az bir ücretle ulaşmasını sağlamıştır.

1992 yılında Derginin görünüşü tekrar değiştirilerek birinci sayısının kapağına dergide yer alan, yazıların yazarlarının adları yazılmış ancak bu uygulamaya ikinci sayıda devam edilmemiştir.

1993 yılından başlayarak derginin daha geniş bir okur kitlesine ulaştırmasını sağlamak ve daha zengin bir içerik kazandırmak amacı kimi değişiklikler yapılmıştır. Daha önceki yıllarda da denenmiş olan ancak sürekliliği sağlanamayan bu değişiklik derginin iki farklı

bakış açısı ile ele alınması olmuştur. Derginin birinci kısmında bilimsel yazı, seminer ve konferans bildirimleri, ve çevirilere yer verilmektedir. İkinci kısımda ise okuyucu mektupları, görüş ve öneriler ve kitap tanıtımları ile forum bölümleri yer almaktadır. Türk Kütüphaneciliği dergisinin uluslararası platformda yerini alması aşamasında önemli bir gelişme de yine bu yılda gerçekleşmiştir. Dergide yer alan bilimsel yazıların başına abstract ve özetleri konularak LISA ve ISI gibi bibliyografik kaynaklarda yer alması için çalışmalar başlatılmıştır. Yine bu yıl biçimsel kimi değişiklikler de kendini göstermiş ve derginin kapak görünüşü tümüyle değiştirilmiştir. Kapakta Derneğin logosu ile birlikte Derginin ve Derneğin adları Türkçe ve İngilizce olarak yer almıştır. Bir başka yapısal değişiklik de içindekiler kısmının dış kapağın iç yüzünden iç kapağa alınması olmuştur. Daha önceleri dış kapakta yer alan cilt sayı bilgileri de iç kapağa alınarak dış kapakta İngilizce Türkçe olarak yıl ve mevsim yer almıştır. 1993 yılının ikinci sayısı çok sayıda basılarak yurt dışına tanıtım için ücretsiz gönderilmiştir. Türk Kütüphanecilerini 1995 yılında yapılacak IFLA Genel Kurulu ile ilgili olarak bilgilendirmek ve hazırlık yapacaklara yardımcı olmak amacıyla 1993/4 özel sayı olarak hazırlanmıştır. Derginin ikinci bölümüne forum ve mesleki yayımlara gazetelerde mesleğimizle ilgili çıkan yazıların künyelerinin yer aldığı “Basında” bölümü eklenmiştir. 1993 yılı başında Dergimizin yurt dışına tanıtımı için yapılan girişimler meyvesini vermiş ve dergi LISA’da taranmaya başlanmıştır. 1993 yılı değerlendirmesini derginin dördüncü sayısında yapan Genel Başkan Selma Aslan şu sözlerle konunun önemini belirtmektedir. “Bu yılın en somut başarısı sanırım Türk Kütüphanecilerinin sesi olan *Türk Kütüphaneciliğinin* uluslararası platforma çıkmasıdır. Ülkemizde meslek alanında yapılanların dünyaya duyurulması gecikmiş bir adımdı bunu gerçekleştirdiğimiz için mutluyuz”(Aslan 1993: 243)

Kültür Bakanlığının 1994 yılında ISSN uygulamasına başlamasıyla birlikte dergi de 1994 yılından itibaren ISSN numarası ile yayınlanmaya başlanmıştır.

1995 yılı başına kadar dergide yer alacak yazılara yayın kurulu karar vermektedir. Ancak 1995 yılı birinci sayısından itibaren yayın kurulu ile birlikte bir de yazı değerlendirme kurulu oluşturulmuştur. Böylelikle Türk Kütüphaneciliği dergisi bilimsel değerlendirme açısından da önemli bir yeri olan hakemli dergiler arasına girmiştir. Bunun yanında makale metni içinde yer alan gönderme ve kaynakçada birçok bilimsel dergi tarafından uygulanan ad ve tarih yöntemine geçilmiştir. Dergide yer alacak haberlerin daha zengin bir içerik kazanması amacıyla bir haber formu oluşturularak kullanıcılara dağıtılmış ve onlardan kurumları ile ilgili haberleri göndermeleri istenmiştir. Derginin 1995 yılı 3. sayısı IFLA’95 nedeniyle İngilizce yayınlanarak konferans çantalarında tüm katılımcılara ulaştırılmıştır. 1995/4 sayısında da yazarlar için notlara ek olarak derginin yayın politikası okuyucu ve araştırmacılara duyurulmuştur. Yine 1995 yılında dergimizin kapak biçimi değiştirilerek görsellik ön plana çıkarılmış ve dergi içinde yer alan yazar ve makale adları dış kapağa da yazılmaya başlanmıştır. Daha önceleri Milli Kütüphanede basılan dergi bu yıldan itibaren yine Dernekte dizilerek özel bir yayınevinde düzenlenmeye ve basılmaya başlanmıştır.

1996 yılı genel kurulunda kabul edilen yeni tüzük gereği Derginin yayın kurulunun oluşturulmasında önceki yıllara göre bir değişiklik yapılmış yayın kurulunun yayın işlerinden sorumlu genel başkan yardımcısının sorumluluğunda dört Dernek üyesi tarafından oluşturulabilmesine ve bu üyelere yönetim kurulu üyesi olma şartı aranmamasına karar verilmiştir. Bu karar 1997 yılı birinci sayısından itibaren uygulanmıştır. Aynı sayıdan itibaren getirilen bir başka yenilik de telif hakları ile ilgilidir. Yazarın telif hakkına saygının bir sonucu olarak önceki yıllarda da düşünülen ancak kimi bürokratik işlemler sonucu bir türlü gerçekleşemeyen özgün yazılara telif ücreti ödenmesi işlemine Türk Kütüphaneciliği’nin 1997/1 sayısından itibaren başlanmıştır.

Bir yayının kurumsallaşması, ilkelerinin benimsenmesi ve yayınlanmasında hiçbir dış etkenin yayın ilke ve politikalarını değiştirmesine izin vermeden sürdürmesi çok önemlidir.

1998 yılı 3. sayısında yer alan editörden köşesinde bu olgu Türk Kütüphaneciliği için şöyle belirtilmektedir. “Türk kütüphaneciliği dergisi kurumsallaşmıştır. Kurumsallaşma bir takım araç mekanizma ya da sistemlerin zamana ve kişilere bağlı olmaksızın çalışmalarını sürdürmesidir”(Yılmaz, 1998 195). Bu yargı derginin belirlediği ilkeler doğrultusunda ödün vermeden yayınlanması ve devamlılığını sürdürmesinden kaynaklanmaktadır sanıyoruz.

1999 yılı Türk Kütüphaneciliği Dergisi için yeni bir atılım yılı olmuştur. 1999 yılı Nisan ayında kutlanan internet haftasında açılmak üzere Derneğin web sayfası oluşturulmuştur. Derneğin web sayfası ile birlikte de 1999/2 sayısından itibaren Dergimiz tam içerik olarak web ortamında internet aracılığı ile kullanıcıların hizmetine sunulmuştur. Deneme amaçlı olarak ücretsiz başlayan bu yapı daha sonraki yıllarda makalelere erişim için abonelik sistemine geçişin ilk adımını oluşturmuştur. Böylelikle internet ortamında ulaşabildiğimiz yabancı mesleki literatür arasında özgün kimliği ile *Türk Kütüphaneciliği* de yerini almıştır. Yine 1999 yılından itibaren Editör ve Genel Başkan köşelerinin ayrı ayrı yer aldığı dergide uluslararası yapıya uygun olması ve çok başlı bir görünüm vermemesi için Genel Başkan köşesine son verilmiştir. Bunun yanında meslektaşları yurt içi ve yurt dışındaki mesleki toplantılardan haberdar etmek amacı ile ‘mesleki etkinlikler’ bölümü eklenmiştir.

2000 yılına gelindiğinde Derginin ikinci bölümünde yapısal bir değişikliğe gidilmiş ve ‘görüşler ve okuyucu mektupları’ bölümü ‘serbest yazılar’ ve ‘okuyucu mektupları’ olarak iki ayrı bölüm haline getirilmiştir. “Bunun nedeni de hakemli bölümde yer alması istenmeyen ancak içeriği zengin yazıların görüş belirtmekten daha öte bir değer taşıdığı kanısı” (Gürdal 2000:1) olarak belirtilmiştir. Yine bu yılın birinci sayısından itibaren hakemli bölümde yer alan yazılara Türkçe ve İngilizce anahtar kelimeler eklenmiştir. Serbest yazılar bölümünde yer alan makaleler için araştırmacıya yazı hakkında ön bilgi sunabilmek için sadece Türkçe özet verilmiştir. İnternet ortamında tüm dergiye erişim 2000/1 sayısından itibaren son verilerek sadece derginin genel yapısı içinde haberler, abstract ve özetler, tanıtım yazıları, içindekiler, okuyucu görüşler vb. için erişim serbest bırakılmış ancak kişilerin yazılarının tam metnine erişim için abonelik koşulu getirilmiştir. 1995 yılında haber toplamak amacı ile yayınlanan haber formundan sonra 2000 yılında da Derginin niteliğini değerlendirmek üzere bir kullanıcı araştırma formu düzenlenerek dergide yayınlanmış fakat ne yazık ki haber formunda olduğu gibi değerlendirme formu da okuyucular arasında beklenen ilgiyi görememiştir.

2001 yılına gelindiğinde 2000 yılında çalışmaları başlatılan ve bir kısmı sonuçlanan girişimler tamamlanmıştır. Derneğin web sayfası yenilenmiş, Dergimiz için oluşturulan dizinlerle birlikte derginin başlangıcından günümüze tamamı elektronik ortama aktarılarak kullanıcıların hizmetine sunulmuştur. Abonelik yöntemi ile verilen hizmette abone olanlara verilen şifrelerle istedikleri her yerden ve bilgisayardan dergimize erişebilmeleri olanaklı kılınmıştır. Bu arada basılı dergiye abone olanlara da elektronik versiyonu ücretsiz sunulmuştur. Yine bu yıl yayın politikası ve yazarlar için notlar birleştirilerek dipnot ve kaynakça verilmiş örnekleri çoğaltılmıştır.

Dergimizin yayınlanması ve fiziksel yapısı ile ilgili gelişme ve yenilikler tümüyle okuyucuya daha iyi ve daha çok yararlanılabilir bir meslek dergisi sunmak içindir. Ancak görünüş, düzen ve format olarak ne kadar iyi bir dergi olursa olsun içerdiği araştırma ve yazılar da bir derginin çok okunması ve yararlanılması açısından göz ardı edilemeyecek bir gerçektir.

Dergimizin kimi zaman fazla akademik olduğu yada tüm kütüphane çalışanları tarafından yeterince anlaşılmadığı konusunda eleştirilmektedir. Ancak unutulmamalıdır ki derginin içeriğini oluşturan ve ona destek veren yayın ilkeleri doğrultusunda yazı yazar meslek üyeleridir.

Türk Kütüphaneciliği Dergisinde ağırlıklı olarak yer alan konular

Derginin 50 yıllık geçmişinde içeriğinde yer alan yazılar konu açısından irdelendiğinde ülkemiz kütüphaneciliğinin gelişiminin bir aynası olarak karşımıza çıkmaktadır.

1950’li yıllarda ülkemizde halk kütüphanelerinin örgütlenmesi Milli eğitim Bakanlığı içinde üniversite kütüphaneleri henüz yeterli değilken dergide yer alan makalelerin çoğunluğunu Halk ve çocuk kütüphaneleri, gezici kütüphaneler, kütüphanelerde kullanılan kurallar ve kütüphane düzenlemeye ilişkin ilkeler oluşturmaktadır. Bunlar yanında Osmanlılardan miras kütüphanelerin tarihini inceleyen makaleler de 1950’li yıllarda ağırlıktadır.

1960’lı yıllara gelindiğinde Kütüphaneler Genel Müdürlüğü kurulmuş halk ve çocuk kütüphaneleri bu müdürlüğe bağlanmış, TKD öncülüğünde Kütüphane haftası kutlamaları başlatılmıştır. Kütüphanecilik bölümü mezunları kütüphanelerde görev almaya başlamıştır. Bu gelişmeler dergide yer alan konulara da yansımış ve daha önce yer alan konulara ek olarak kütüphane haftası, dokümantasyon, kütüphanecilik eğitimi, okuma alışkanlığı ve üniversite kütüphanelerinin ağırlıkla ele alınmıştır.

1970’li yıllarda dergide yer alan konularda yenilikler saptanmıştır. Artık ülkemizde üniversite kütüphaneleri yaygınlaşmış TÜBİTAK bünyesinde TÜRDOK kurularak dokümantasyon olgusu gelişmeye başlamıştır. Bu yıllarda arşivler, okul kütüphaneleri, kütüphane hizmet ve işlevleri ile enformasyon hizmetlerinin çoğunlukla ele alındığı görülmüştür. Yine bu yıllarda üniversite kütüphanelerine ilişkin yazılar ve kitap tanıtımları da dergi içeriğinde çoğunlukla yer almıştır.

Dergide 1980’li yıllarda 1970’lerdeki konular yanında kütüphanecilik eğitimi, gör-ışit materyalleri, kütüphane otomasyonu ve kütüphanelerle ilgili sorunların ağırlıklı olarak tartışıldığı saptanmıştır.

1990’lı yıllar Türk Kütüphaneciliği açısından önemli gelişmelerin yaşandığı yıllar olmuştur. Bilgisayarlar kütüphanelerde yaygınlaşmaya başlamış, internet ve elektronik kütüphane kavramı gelişerek yaygınlaşmıştır. Bu gelişmelerin dergide işlenen konulara da ağırlıkla yansıdığı görülmüştür. Ayrıca IFLA 95 hazırlık çalışmalarının 90’lı yılların hemen başında başlaması ve etkinliklerin meslektaşlara duyurulduğu tek kaynağın da Türk Kütüphaneciliği dergisi olması nedeniyle bu yılların başında çoğunlukla IFLA ya ilişkin haber ve yorumlar yer almıştır. Bu yazıların yanında bilgi ağları, kütüphane yönetimi, enformasyon toplumu, sistem yaklaşımı konularına da ağırlıkla yer verilmiştir. İnternet ve elektronik yayıncılık, halkla ilişkiler ve medya, veri yönetimi ve bilgi ağırlıklı yazılar yılın sonlarına doğru ağırlıklı olarak ele alınan konular olmuştur.

2000’li yıllarda 1990’lı yılların sonlarına doğru ağırlık kazanan bilgi teknolojileri ve internet konuları yanında yaşam boyu öğrenme, bilgi ve belge yönetimi enformasyon olgusu ve bilgi okuryazarlığı konularında yazılar yer almıştır.

Bütün bu çabalardan amaç daha geniş bir kitleye daha doyurucu ve bilimsel bir dergi ile ulaşmaktır. Bunun gerçekleşmesi içinde sadece Dernek yönetiminde çalışanların çabasının yetmeyeceği açıktır. Türk Kütüphaneciliği Dergisinin istenilen seviyeye ulaşması ancak meslektaşlarımızın desteği ve özverili katkıları ile gerçekleşebilir.

TKD’nin bilimsel ve mesleki bir örgüt olarak yarım asrı geçen bir süredir ulaştığı çizginin sürekli yukarı çekilmesinde kurumsallaşmak önem taşımaktadır. Kurumsallaşma aşamasında da mesleki ve bilimsel bir etkileşimin göstergesi olan Dergimizin önemi büyüktür. Mesleğimizin düşünce yapılarını, değerlerini, amaç ve işlevlerini hem mesleğin

üyelerine, hem de topluma ulaştırmada dergimizin tarafsız bir iletişim ve etkileşim aracı olduğuna inanıyoruz. Türk Kütüphaneciliğinin TKD tarafından yayımlanması özelliğiyle, meslektaşlarımız arasında meslek birliği ve beraberliği bilincini oluştırmada önemli rolü bulunmaktadır. (Bayram, 1999:334)

Unutmayalım; daha güçlü olmak için daha da büyüyerek çoğalmalıyız. Daha çok yazarak çoğalmalıyız. Daha çok yazarak daha geniş kitlelere ulaşmalıyız.

Saygılarımla

Kaynakça

Anatüzük ve Bakanlar Kurulu Kararları (1990) Ankara. Türk Kütüphaneciler Derneği.

Aslan, (Alpay) Selma (1993). “Bir yılın ardından”, *Türk Kütüphaneciliği* 7(4) : 243-245

“Başlarken” (1952) *Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni*. 1 (1) 1.

Bayram, Özlem.(1999) “21. yüzyılın eşiğinde TKD’nin 50. Yıldönümü”. *Türk Kütüphaneciliği* 14 (4) : 333-334.

Gürdal, Oya (2000) “Merhaba”, *Türk Kütüphaneciliği* 14 (1) : 1

Yılmaz, Bülent (1998). “Türk Kütüphaneciliğinin kurumsallaşması üzerine” *Türk Kütüphaneciliği* 12 (3) : 195-196